

22

VICENÇ VILLATORO

escriptor

La revolta sobiranista de la classe mitjana catalana és una resposta racional i engrescadora als seus greuges i necessitats

26

MONIKA ZGUSTOVA

escriptora i traductora

L'exili i l'estrangeria ja no són una anomalia enmig d'un món d'identitats fixes i pures, sinó que comencen a englobar-ho tot

23

FERRAN SÁEZ MATEU

filòsof

Quin intel·lectual espanyol ha fet últimament un mínim esforç per comprendre la transició nacional catalana, més enllà de vells tòpics?

P 04-07

L'EUROPA DE L'AUSTERITAT

Desesperació grega

Merkel reclama més reformes i inflama els carrers d'Atenes

Espanya se suma a la proposta d'impost europeu als bancs

NU CONTRA LA POLICIA

Un manifestant despulpat corre cap a la policia a la plaça Sintagma d'Atenes, davant del Parlament, durant les protestes d'ahir contra la visita de la cancellera alemanya, Angela Merkel, que va ser rebuda amb violents enfrontaments al carrer. JOHN KOLESIDIS / REUTERS

P 30-31

Arriba "la tragèdia perfecta" de Sánchez Piñol

Desmitificació i humor, elements claus de l'esperada 'Victus', novel·la sobre el 1714

PERE TORDERA

P 14

Londres pacta que Escòcia faci el referèndum el 2014

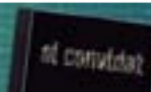
P 12

Uns pistolers roben el cos del narco abatut per l'exèrcit mexicà

Des d'aquest divendres i fins diumenge
EL CD d'El convidat

Les millors cançons del programa d'Albert Om

Una banda sonora imprescindible!

En exclusiva amb l'ARA

LITERATURA

“1714 és la tragèdia perfecta”

Albert Sánchez Piñol ofereix a la novel·la ‘Victus’ una visió crua, desmitificada i amb humor de la Guerra de Successió

Victus, on Albert Sánchez Piñol dissectiona la Guerra de Successió i la derrota catalana del 1714, acaba d'arribar a llibreries. Publicada per La Campana, és la primera novel·la en castellà de l'escriptor.

JORDI NOPCA

BARCELONA. “Quan vam publicar *Pallassos i monstres*, el primer llibre d'Albert Sánchez Piñol, de seguida vam tenir molt clar que érem davant d'un autor diferent. La seva obra té tres característiques que la fan singular: la imaginació, que no està a l'abast de molts escriptors actuals, el coneixement d'historiador i la formació d'antropòleg”. Aquestes van ser les paraules amb què Isabel Martí, editora de La Campana, va començar la presentació de *Victus*, una novel·la amb què Albert Sánchez Piñol amplifica els ingredients èpics de *Pandora al Congo* (2005), canviant els escenaris londinencs i africans per la Barcelona de la Guerra de Successió i on presenta una col·lecció de personatges vigorosos, extrems i tocats per l'ambivalència.

“Aquest llibre és un al·legat sobre la cultura de la guerra que és l'antidiscurs d'ara. Les lliçons d'història que el lector hi va trobant passen amb claredat. No és un llibre de posat greu, amb to afectat ni prosa emfàtica: l'Albert s'ha atrevit a narrar el 1714 en to d'humor i que fa riure!”, va exclamar Martí, que no va poder evitar emocionar-se abans de donar la paraula

la a l'autor, que es mirava els periodistes i l'editora amb un posat seriós i reflexiu, allunyat de l'èpica dels setges, un dels grans motors creatius a l'hora de posar-se a treballar en el projecte. “Històricament, simbòlicament i políticament, la Guerra de Successió és un dels esdeveniments més importants per a Catalunya. 1714 és la tragèdia perfecta. El poble es va decidir a resistir no contra un tirà, sinó contra dos –va dir l'escriptor–. La grandiloqüència del setge de Barcelona em donava pràcticament la novel·la feta. L'únic que havia de tenir era l'instint assassí de seleccionar”.

Una veu a l'altura dels fets

Sánchez Piñol va començar a donar voltes a *Victus* entre *La pell freda* i *Pandora al Congo*, però no s'hi va posar a treballar fins que preparava *Tretze tristos tràngols*. Dues de les lectures que el van decidir a escriure sobre la Guerra de Successió van ser *Narraciones históricas*, de Francesc Castellví, quatre volums de cròniques del que havia estat capità durant el conflicte bèl·lic, i també els escrits de Vauban, enginyer i militar francès que va perfeccionar fins a límits insospitats les tècniques per practicar setges i expugnar fortalises. “La documentació de l'època m'ha estat molt important. Mentre anava llegint m'adonava que havia de trobar una veu narrativa que estigués a l'altura d'uns fets tan impressionants”, va dir Sánchez Piñol, que va escollir Martí Zuviría,

enginyer militar que va existir i que li va ser útil per tres motius: “Va lluitar al costat del comandant Antonio de Villarroel; el fet de ser enginyer li permetia fer missions dins i fora de la ciutat, i va ser dels pocs oficials austriacistes que va poder sortir del país després de la derrota”.

Després d'escriure cent pàgines en català, Sánchez Piñol es va adonar “que el llibre no funcionava” i va canviar al castellà, fet que li va permetre recuperar la fluïdesa perduda: “Entenc que aquesta decisió pot decebre molta gent, però ens hauríem de preguntar per què. No sé què implica el fet d'haver escrit aquesta novel·la en castellà, potser ho podré dir d'aquí un temps. Quan parles dels factors irracionals de la creativitat, fas el ridícul. Però hi són”.

La veu narrativa de Zuviría és poderosa, complexa i fins i tot grollera. En un primer moment, sobta la modernitat desenfadada de paraules com “*chupapollas*”, “*chaval*” i “*gamberro*”, però un cop s'accepta el pacte narratiu el lector s'endinsa en les peripècies picaresques del jove Zuviría, que a partir del 1705 es converteix en l'últim alumne de l'enginyer Vauban. Amb penes i treballs, aprèn a fortificar i expugnar ciutats. “*Victus* és una novel·la històrica i de formació –va dir Sánchez Piñol–. He omplert les llacunes historiogràfiques del Martí Zuviría real amb la lògica del personatge. Els buits de la història són el paradís del narrador”.

Seny i rauxa

El millor dels enginyers acaba anant a parar a la Batalla d'Almansa (1707) –un dels grans episodis de la Guerra de Successió (1701-1714)– al costat del duc de Berwick, amb qui arriba a mantenir relacions sexuals. Serà el mateix Berwick qui s'encarregui, l'any 1714, de les últimes escames del setge borbònic de Barcelona. “La Guerra de Successió és un fet molt polièdric. S'ha interpretat de maneres molt diverses segons les generacions i el lloc des d'on es fa –va explicar l'autor–. La Guerra de Successió hauria pogut ser el nostre Far West. He llegit pròlegs on s'explica que durant molt de temps, els nens, en comptes de jugar a indis i cowboys, van jugar a borbons i austriacistes”. Aferrat al punt de vista

GRAN EXPECTACIÓ
Abans de ser publicada, la nova novel·la d'Albert Sánchez Piñol ha aixecat molta polseguera. Els lectors ja poden començar a dir-hi la seva. FERRAN FORNÉ

escèptic i oscil·lant de Martí Zuviría, el lector passa per Madrid, Toledo i Tortosa abans de trobar-se una Barcelona encesa i heterodoxa. “Deixo a tothom fatal, però perquè parlo des d'un personatge, i la seva visió no ha de coincidir amb la me-

va –va insistir Sánchez Piñol–. El catalanisme polític i acadèmic, res-

ponsable dels mites

de principis del se-

gle XX, va obviar

elements incò-

modes, com per

exemple que Vi-

llarroel, un dels

personatges més

sacrificats del lli-

bre, era d'origen cas-

tellà. Rafael Casanova,

que representava el seny,

es va rendir i poc després d'aca-

bar el setge ja tenia despatx: ell era polític i no estava d'acord que la ciutat tanqués les portes i es resistís a l'exèrcit borbònic, perquè deia que allò acabaria com una carnisseria”.

Casanova no s'equivocava: després d'un bombardeig de més de 30.000 projectils, Barcelona es rendiria l'11 de setembre de 1714. Abans d'això, la narració de Sánchez Piñol observa l'altra cara de la moneda, la rauxa que va portar a la lluita dels catalans per la llibertat. “Volia explicar la història des de sota, des de

Set personatges claus de ‘Victus’

● Martí Zuviría

El narrador de *Victus* recorda la seva joventut des de Viena. La formació com a enginyer militar, les peripècies picaresques i la participació en un dels conflictes bèl·lics més sagnants del segle XVIII.

● Felip V

El pretendent borbònic a la corona espanyola després de la mort sense descendència de Carles II és pintat com a despotista i dement.

● Carles III

El candidat austríac a la Guerra de Successió deixaria córrer la lluita l'any 1711, després de la mort del seu germà. Catalunya perdria el seu suport.

● Duc de Berwick

Fill bastard del rei Jaume II d'Anglaterra, James Fitz-James Berwick es va educar a França i va ser-

vir els interessos borbònics. Va guanyar la Batalla d'Almansa i va expugnar Barcelona l'11 de setembre del 1714.

● Vauban

Sense l'enginyer i mariscal francès Sébastien Le Prestre de Vauban, Zuviría no hauria après el refinat art de fortificar i expugnar ciutats.

● Antonio de Villarroel

Militar espanyol que després de servir el bàndol borbònic es va incorporar a l'exèrcit austríacista. L'any 1713 va ser escollit comandant de Barcelona i va lluitar a favor dels interessos catalans fins a l'últim moment.

● Rafael Casanova

Advocat que l'any 1713 va assumir el poder polític a la Barcelona assetjada. Va sobreviure a la represió borbònica.

ara

‘Victus’ a l’Ara Tu
Aquest diumenge, Carles Capdevila entrevista Albert Sánchez Piñol. L'autor explica les claus de ‘Victus’. I dissabte, la crítica a l’Ara Llegim

Subterrani
"Volia explicar la història des de sota, des de la perspectiva del poble"

la perspectiva del poble. Les classes dirigents catalanes van fer un paper molt galdós..." Amb tot, el bàndol borbònic també rep i de valent: "Felip V era un dement, t'ho diuen fins i tot els historiadors borbònics. El seu exèrcit es va imposar, però no va resoldre res. Aquests tres segles que ens separen de la desfeta del 1714 han estat un parèntesi, però no han acabat amb el problema". Per a Sánchez Piñol, la crisi ha fet "que cristal·litessin moltes coses que estan molt ben marcades a partir del desenllaç de la Guerra de Successió".

Cinc traduccions i una pel·lícula

El mateix dia que *Victus* arribava a les llibreries, Isabel Martí va anunciar que ja hi ha cinc traduccions en marxa de la novel·la: l'alemanya, la francesa, la russa, l'holandesa i la catalana, a càrrec de Xavier Pàmies, que serà publicada al mes de març o, a tot estirar, a l'abril. La productora Brutal Media ja n'ha comprat els drets per fer-ne una adaptació cinematogràfica. Albert Sánchez Piñol treballa en el guió, al mateix temps que prepara la novel·la que ha de completar la trilogia fantàstica començada amb *La pell freda* i *Pandora al Congo*. El punt de vista de la pel·lícula no serà el de l'enginyer Martí Zuviría, sinó el del duc de Berwick, l'artífex de la "tragèdia perfecta": la derrota catalana.

Els setges de Sánchez Piñol

Pallassos i monstres

Ignorants investits mestres. Insignificants que es creien déus. Els retrats de vuit dictadors africans –els pallassos i monstres del títol– van ser el debut de l'escriptor a La Campana.

La pell freda

Publicada el 2002, la novel·la va ser un fenomen de boca-orella espantós. El llibre ha col·locat més de 125.000 exemplars i ha estat traduït a 37 llengües.

Pandora al Congo

600 pàgines en què l'èpica treu el cap per primera vegada. Si el setge de monstres de *La pell freda* era aquàtic, el de *Pandora al Congo* és terrestre i africà.

Tretze tristos tràngols

Després de *Les edats d'or* (Proa, 2001), Sánchez Piñol va tornar al conte amb un llibre format per tretze relats: faules modernes amb vaixells fantasma, espantaocells i esquimals.

PORTEM ELS MILLORS POETES DEL SEGLE XX A LES ESCOLES

VENTURA PONS
DIRECTOR DE CINEMA

"Vaig descobrir la poesia a través d'autors catalans"

"Regalo la col·lecció *Els millors poetes catalans del segle XX* a l'Escola Vedruna de Gràcia perquè era l'escola de la meua neboda. Jo vaig començar a llegir poesia de ben petit a través d'autors catalans que em va descobrir la meua família. A més, sóc afortunat de tenir molts amics poetes".

MARTA LUNA
PEDAGOGA, MESTRA I EDITORA

"La poesia a l'aula és imprescindible"

"L'oportunitat que ofereix l'ARA de regalar aquesta col·lecció és una idea brillant. He estat molts anys mestra i la poesia a l'aula és imprescindible, no només lingüísticament; la poesia explica valors, desitjos i somnis. Regalo la col·lecció a l'IES Serra de Marina Cristòfol Ferrer de Premià de Mar".

JOANA CERVERA
PSICOTERAPEUTA

"Aquesta col·lecció és una preciosa oportunitat"

"Em beuria l'enteniment per la poesia i subscriure'm a aquesta col·lecció és una preciosa oportunitat. El que em dóna més plaer és llegir o sentir poesia en veu alta. És una qüestió de profunditat, de to i del joc dels mots. M'agradarà saber que una escola petita, on creixen criatures, rebrà la col·lecció".

REGALA'T POESIA REGALEM-LA A LES ESCOLES

Informa-te'n al 902 570 941
elsmillorspoetes@ara.cat
www.elsmillorspoetes.cat

PUBLICITAT A L'ara

Horari comercial: podeu telefonar de 9 h a 19 h al 93 202 95 95

Fora d'aquest horari i els caps de setmana, envieu un correu electrònic a: paper@ara.cat

lliure
MONTJÚC 10 | 11/10

SONGS OF WARS I HAVE SEEN
STEIN / GOEBBELS
BCN216